
Előfizetési ár:
 Egy évre 12 kor
 Fél évre 6 kor
 Negyed évre 3 kor
 Egyes szám 24 f.

HONTI LAPOK

Nyilttér sora 40 fill.
 Hivatalos
 és magánhirdetések
 árszabás szerint.
 Többszöri hirdetés-
 nél árengedmény

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 — I P O L Y S Á G O N . —

Felelős szerkesztő:

H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen

szombaton reggel.

HÁBORUS KÖLTSÉGVETÉS.

Történelmi nevezetességű ülészaka kezdődött november 20-ikán a magyar képviselőháznak. Ezen az ülészakon fogja legközelebb benyújtani a kormány a választójogi reformról szóló törvényjavaslatot, mely új korszakot nyit a nemzet életében és ezen nyújtotta be már most az 1917—1918-iki állami költségvetés tervezetét, mely először tájékoztatja a nyilvánosságot arról az izgató kérdéstről: mennyibe került eddig a háboru s mik azok a jövedelmi források, melyekből az államháztartás rendkívüli kiadásai fedezetet találnak?

Mindkét törvénytervezet egyformán igen komoly és ephális jelentőségű, mindazonáltal a Ház munkarendjén a költségvetés kerül előbb tárgyalás alá, mert mindennél égetőbb, sürgősebb háborus szükségét képez, hogy a pénzügyi kormányzat ne rövid lejáratu indemnításokkal dolgozzék tovább, hanem rendszeres költségvetéssel, mely biztosságot teremt és világosságot derít az államháztartás egész helyzetére. Magát az ország népét is az érdekliség sorban és legközvetlenebbül; miből és milyen módon kívánja a kormány fedezni a hadügyi terheket és a háborus kölcsönök kamatait? A hadviselés okozta sebek gyógyítása, népjóléti szociális intézmények alkotása, kórházak, menedékhelyek építése, közegészségi, kulturális meg száz és száz másféle szükséglet kielégítése, hadiárvák, özvegyek, rokkantak istápolása miből nyer fedezetet? A hadikölcsönök kamatostul együtt miből térülnek vissza a lelkes áldozatkész kölcsönnyújtókhoz? Van e pénz minderre a felgyülemlett rengeteg kiadásra? . . .

A háboru negyedik esztendejében ezek az életbevágó izgató kérdések érdeklik legtöbbször az ország közvéleményét, azonkívül, hogy a háboru minél előbb szerencsésen győzelmek békével befejezessük. És e nehéz időkben szinte a Gondviselés segítő kezét érezzük nemzetünkön abban a megnyugtató tudatban, hogy éppen most, mikor legnagyobb rá a szükség, Magyarország pénzügyi kormányzatának hajóját ismét az a Wekerle Sándor irányítja, aki a maga zseniális, nagy-szabású koncepcióival, minden idők legnagyobb finandziális és közgazdasági szaktudásával az államháztartás egyensúlyát annyiszor helyreállította.

Wekerle első háborus költségvetése milliárdokkal dolgozva, most is megnyugtató. A számok igazságával felel meg azokra az aggodalmas kérdésekre, hogy jut-e mindenre pénz? Jut. És

egyben rácsófol az ellenséges külföld kárörvendő híreszteléseire, hogy Magyarország már nem bírja tovább a háboru, mert gazdaságilag kimerült. Hát nem igaz. Nem merültünk ki, nem gyengültünk le.

Wekerle költségvetése a rengeteg új kiadás fedezésére természetesen új jövedelmi forrásokat jelöl ki. És természetesen, ezek között szerepelnek új adónemek is. Az adózás Menenius Agrippa meséje óta sohasem volt népszerű. Azt hisszük a Wekerle adóreformja még ebben a tekintetben is kivétel. Ha nem lesz népszerű, de nem is lesz népszerűtlen. Mert — igazságos. A progresszivitás elve szerint azokat adóztatja meg, akiknek van miből, akik a háborun sokat kerestek, felgazdagodtak s vagyonukat eddig elképezhetetlen mértékben fölszaporították. Ez az igazság. Akinek többje van: fizessen!

A nép tehát nem idegenedik az új adóreformoktól. Sőt szinte önmaga kéri, hogy csak hadd jöjjenek, mert ezek szabadítják meg attól a bizonytalanságtól: miből kapja vissza a hadikölcsönök kamatját s miből fizetődnek a népjóléti alkotások költségei.

A hivatása magaslatán álló kormány-nak pedig nem szabad törődnie azzal, hogy népszerű-e vagy népszerűtlen valamely javaslata, inkább legyen népszerűtlen, mint az, hogy az állam csődbe kerüljön.

Nem véletlenség, hogy az országgyűlés legközelebbi tanácskozásainak főtárgyai — a költségvetés mellett — új adójavaslatok meg a demokratikus választójogi reform. Okozati kapcsolat van az adóügy meg a demokrácia között, vagyis az állami terhekhez való hozzájárulás meg a közjogositványokban való részesedés közt. A történelem is összefüggésben mutatja az adózás kérdését a demokratikus ujjítással; a rendiségből a képvisleti rendszerre való áttérésünk idején a jobbágyság eltörlése karöltve járt a nemesi adómentesség megszüntetésével. Most is, midőn a szavazati jognak igazság és egyenlő kiterjesztése előtt állunk, természetesen kerül napirendre az adóteher arányos elosztása is; ugyanaz az elv kívánja azt, hogy minden polgárnak hozzászólása legyen a közügyek intézéséhez és azt, hogy minden polgár vagyoni erejéhez képest vegyen részt a megnövekedett állami terhek hordozásában. A jog kiterjesztését kiegészíti az adónak progresszív alapon való rendezése; e két ujjítás együttműködésétől várhatjuk az egészen korszerű,

összhangzatos és fejlődés-képes átalakulást.

Mig azonban a demokratikus reform teljességének és korrektségének érdeke csak igazolja új adótörvények hozását, az állami szükség egyenesen parancsolja azt. Az állam a világháboru rendkívüli költségeinek a fedezésére a nemzettől vett — és vesz éppen most immár hetedizben — hadikölcsönöket; a hadikölcsönök sikerétől az állami és nemzeti lét vagy nemléte kérdése függött általában, most pedig különösen a háboruban való kitartásnak, a háboru szerencsés befejezésének, a tisztességes béke kivívásának a lehetősége függ. Az állam a hadikölcsönök sikere érdekében jelentékeny kamattjévedelmet ígért az aláíróknak; most már az állami hitel kérdése, sőt az államnak becsületbeli kötelessége is, hogy ennek a kamattérítésnek biztos fődözete legyen. Ha a hét hadikölcsön együttes összegét tizenöt milliárdra becsüljük, az állam által évenként fizetendő kamat 900 millióra fog rugni. Miből fizesse ezt az állam új adóbevételek nélkül?

De köztudomás szerint még más új terhek is nehezedenek az államra. Nevezetesen olyanok, melyek a közegészségügy fejlesztésével, a háborus károk pótlásával, a rokkantokról való gondoskodással kapcsolatosak. Maga a közvélemény sürgeti s a kormány föl is vette programjába ezeket a népjóléti és szociális ügyeket, amelyeket pedig új adók nélkül kielégítő módon ellátni lehetetlen.

Szerencsére az adókivetések szempontjából a helyzet kedvező. A háboru alatt sok új vagyon keletkezett, sok régi gyarapodott, általában nagy pénzbőség mutatkozik. Van tehát új alap az új adók számára. Az adóügy sikeres rendezése pedig, amelyet Wekerle nagyszerű képességeitől várhatunk, a pénzügyi konszolidációnak épügy javára lesz, mint ahogy a költségvetés — a világháboru alatt az első — kétségtelenül jó hatást fog gyakorolni valutánk megjavulása tekintetében.

A hercegprímás a hadikölcsönért.

Csernoch János dr. bíboros hercegprímás szívhezszóló főpásztori körlevelet intézett főgyűházmegyéje papságához, amelyben felszólítja a lelkipásztorokat, hogy minden erejükkel hassanak oda, hogy a VII. hadikölcsönjegyzés minél eredményesebben végződjék.

Ha — mondja a bíboros főpásztor — a harctéren küzdő katonaságtól elvárjuk azt, hogy itthon a békés munkáidokást ha kell, akár életével is megóvja, jogosan elvárhatja a harctéren küzdő katona azt, hogy itthon mindenki, aki csak lehet, hadikölcsönök formájában tevékenyen részt vegyen a háborus költségekhez hozzájáruljon.

Különben a hadikölcsönjegyzéssel nemcsak a háboru érdekeit szolgáljuk, hanem a saját magunkét is, mert hiszen a hadikölcsönbe fektetett tőke oly jól kamatozik, hogy szinte ideális elhelyezésnek tekinthető.

Fölmentettek hadikölcsöne.

Háboru idején sem szünetel egészen az állami meg a társadalmi élet; munkabíró, gyakorlott embert kíván a sok köz- és magánhivatal, vállalat és gazdaság. Nincs tehát mind a csatamezőn, aki katonai szolgálatra alkalmas, hanem az ilyeneknek is jókora része végez itthonvaló, fontos állampolgári munkát. Bármily nélkülözhetetlen is azonban a fölmentett s bármily becses is az ő teljesítménye, mégis hasonlíthatatlanul kevesebbet kockáztat és áldoz a hazáért családjá körében, veszélytelen foglalkozása közben, mint akiket ezer fáradalom csigáz és tízszeres halál környékez odakint.

Egészen méltányos tehát a hazafias szolgáltatásoknak ezt a szertelen különbségét valamelyest csökkenteni, ezt az igen nagy aránytalanságot némileg enyhíteni, ha van rá mód. Már pedig van, ime: a hetedik magyar hadikölcsön felkarolása. Kiegyenlítésnek ugyan meglehetősen tökéletes, mert micsoda pénzáldozat érhetne föl az olasz földön csodákat művelő hadsereg roppant erőfeszítésével? S még hozzá a hadikölcsönjegyzés anyagi tekintetében sem áldozat, hanem nagy kamatjövdelemmel és sokféle előnnyel járó tőkebefektetés. De döntő szempont, hogy a hazának föltétlen szüksége van egy ragyogó eredményű hadikölcsönre, hogy az eddigi erővel folytathassa a háborút mind a győzelmes békéig és hogy a pénzügyi viszonyoknak is szilárd alapot vehessen.

Ezért kell mindenkinek, ezért kell különösen minden fölmentettnek a legnagyobb buzgalmat kifejtetni a hadikölcsönök vásárlásában. Csak nem akarnak a fölmentettek, akiket erkölcsi erő ösztönöz, hátramaradni az üzletemberek mögött, akiket a nyereségvágy hajt eddigi kölcsönjegyzéseik nagyarányú fölmentelésére? Ugy jegyezzenek, hogy elnémuljon az irigység, mely az ő hazafias szolgálatukat kényelmesebbnek és csekélyebbnek festi a harcosokénál. Éppen azért, mert nem is áldozat, amit tőlük vár a haza, mennyiségben és hasznosságban pótolják ki azt, ami teljesítményükből önfeláldozásban hiányzik.

A sertés és zsir új maximálása.

Mezőssy Béla földművelésügyi m. kir. miniszter újabb rendeletet hirdetett ki a sertés-vágás korlátozásáról és a sertéstermékek ármaximálásáról.

Fontos rendelet, amely egyrészt a jövőre is biztosítani óhajtja a sertésállományt, másrészt a mostani nehéz élelmiszeri nehézségeken is segíteni akar. A rendelet leszálítja 60 kilóról 40-re a sertés súlyát, amely még levágható. A sovány sertés árát, valamint a vágásra való sertését is felemeli a rendelet. Amazt egy koronával, emelt a súly nagysága szerint 6.50-6.80-ig. Nyilvánvaló, hogy ez az áremelés a valóságban meglevő árakat nem éri el és így csak örülni lehetne, ha érvényesülne. A sertéssel természetesen valamivel a zsir is megdrágul, de ez sem lényeges csak — legyen áru.

A rendelet értelmében olyan sertéseket, a melyeknek sulya darabonként 40 kg-ot meg nem halad, a kényszerűség miatt kivéve, közfogyasztásra levágni tilos. Ezentúl sertést csak élősúlyban levonás nélkül szabad eladni. Hizlálásra szánt sertéseknek csak darabonként 90 kilogrammnál nem nehezebb sertés tekinthető. Élő sertéseknek az átvétel helyéről (ab istálló vagy szállás) történő eladásánál az alább megállapított áraknál magasabb árakat követelni vagy fizetni tilos: 1. az 50 kilogrammnál nehezebb, de legfőleg 90 kilogramm sulyu sertésnek a hizláló vagy az állattartó részére való eladásánál élősúly kilogrammonként 7 kor.; 2. a) a darabonként 40 kilogrammnál nehezebb, de legfőleg 125 kilogramm sulyu sertésnek levágás céljából eladásánál élősúly kilogrammonként 6 K 50 f; b) a darabonként 125 kilogrammnál nehezebb, de legfőleg 150 kilogramm sulyu sertésnek levágás céljából élősúly kilogrammonként 6 K 60 f; c) a darabonként 150 kilogrammnál nehezebb sertésnek levágás céljából eladás-

nál élősúly kilogrammonként 6 K 80 f. A fent megállapított legmagasabb árak magukba foglalják a sertéseknek a rakodó állomásig jutásával járó összes költségeket. Abban az esetben, ha a sertések mázsálása nem a tartózkodási helyen, hanem attól legalább 2 kilométernél távolabb fekvő helyen történhetnek, a vételáron felül hajtás, illetve szállítás közben bekövetkezett súlyvesztés címén legfőleg a vételár 2 százaléka számítható fel. Ezek a legmagasabb árak nem terjednek ki a 40 kilogrammnál kisebb sulyu vágósertések, az 50 kilogrammnál kisebb sulyu hizlálásra szánt sertések és általában a tenyésztések adásvételére. A törvényhatóság első tisztviselője mindenütt köteles megállapítani az élősértés legmagasabb árát oly esetben, amikor az eladás nem az átvétel helyéről történik. A fent említett áraknál azonban 6 százalékkal magasabbak ezek sem lehetnek.

A nyers disznózsir és friss sertés-hus eladásánál a termelő és viszonteladó közti forgalomba a maximális ár 100 kilogramm tiszta sulyért 850 korona. Leölt sertések egészben vagy féldarabokban való eladásánál a maximális ár métermázsánként 800 korona, olvasztott disznózsirnál 920 korona.

A törvényhatóság első tisztviselője köteles megállapítani a sertés-husipar összes termékeknek egy a viszonteladásban, mint a kiskereskedelemben való legmagasabb árát.

A rendelet, melynek hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed, azonnal életbe lép.

A hétről.

november 23

A harmadik szabadliceumi est.

E hó 18-án tartotta meg a szabad liceum harmadik előadását, melyen *Margarin István* hontnémeti plebános kérte meg előadás sorozatát a *háborús táplálkozásról*.

A nagy gyakorlati érzékű, rendkívül vonzó és érdekes előadást felolvasó először a táplálkozás mikéntjének fontosságát fejtegette kimutatva, hogy az emberi betegségek túlnyomó nagy része a helytelen vagy mértéktelen táplálkozásból erednek. Szellemes megjegyzésekkel világított rá a magyar konyha izletesre, de az egészség tekintetében rendkívül káros étrend adására való törekvésére. A tápláló anyagok vagyis összetételét mutatta be ezután, pontos számadatokkal állítva össze azt az arányt, melyet józan táplálkozásnál a különböző koru és foglalkozású egyéneknek meg kell tartaniok. A zsir fehérje és szénhidrátok valamint a szervesetlen sók tápláló értékének statisztikai összehasonlítása után rámutatott arra, hogy ezekből mekkora szükséglete van az embernek, de viszont mennyivel többet fogyaszt s így a saját egészségének is ártalmára mekkora károsodást okoz a köznök.

A figyelmet mindvégig lebilincselő előadást hálásan tapsolta meg a közönség, de nagyon igaz s ránk nézve szegyenletes az előadó megjegyzése, hogy mikor ő vidékről sok fáradtsággal s áldozattal lejöven hasznos és tanulságos dolgokról beszélni kész: akkor a megjelentek csekélyszáma nagyfokú közönyösségre vall. Ugy látszik, hogy kis városunk társadalmának minden haladás, szép és hasznos iránt való gyér érdeklődését fokozni s érzéketlenségéből felkelteni nagyon nehéz s kevés a remény, hogy valaha nyomába léphetünk e tekintetben a szomszéd fejlődésre képes városoknak.

Az előadás után *Kajári Sándor* máv. tisztviselő mély átérzéssel, nagy szavaló készséggel adta elő *Kis József Szép Batóné* című költeményét, nagyon rászolgálva a közönség megnyilvánult tetszésére.

E hó 25-én vasárnap a szokott időben *Margarin István* folytatja előadását, most már az egyes tápláló anyagok helyes felhasználásáról.

Érdekes és értékes zene eseménye is lesz az előadásnak: *Boda Béla* főgimnáziumi tanár *Kátser Sándorné* úrnő zongorakisérével hegedűn adja elő *Csajkovszki Chante sans parole* és *Hubay Poemes Hongroises* IV és VI. darabjait.

— I. Ferenc József király emlékezete.

I. Ferenc József király emlékére halála napjának évfordulóján, e hó 21-én országos gyásznap volt. Ipolyságon a plebánia templomban reggel 9 órakor *Schreiber Aladár* apátplebános főpapi díszrel gyászmisét mondott, melyen az összes hatóságok és az iskolák növendékei testületben vettek részt. A középületekre kitétték a gyászlobogót.

— **Katonai előléptetések.** A király *Báti Berkó Antal dr.* a honvédelmi minisztériumban beosztott m. kir. ezredorvost, *Báti Berkó István kir. tanácsos takarékpénztári igazgató fiát* törzsorvossá, — *Winter Ármin m. kir. népfelkelő főhadnagyot*, a *Winter Sándor és fiai cég belfeljáró honvédszázadosát*, és *Winter Pál cs. és kir. tüzérszázalóst*, néhai *Winter Ferenc fiát tüzérhadnagygyá léptette elő.*

— A képviselőház kvótabizottsága.

A képviselőház e hó 22-ik napján tartott ülésében *Csermák Ernő dr.* és *Jankovich Béla dr.* országgyűlési képviselőket a különös fontos hatáskörrel bíró kvótabizottság tagjaivá választotta meg.

— **A pénzügy köréből.** A pénzügyi m. kir. miniszter *Voloszyovich Zoltán* pénzügyi fogalmazógyakornokot az ipolysági m. kir. pénzügyigazgatóságánál ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Signum laudis a kardokkal.** A király *Turcsányi Jenő* bankhivatalnok a. m. kir. 16. honvéd gyalogezred géppuskás hadnagyát — *Turcsányi Kálmán* vámosmiskolcai kereskedő fiát, az ellenség előtt többször tanúsított vitéz magatartásáért a *Signum laudis*-szal — a kardok egyidejű adományozása mellett — tüntette ki. A kitüntetett hadnagy ezenkívül a *Károly kereszt*, a *kis és nagy ezüst vitézségi érmék tulajdonosa.*

— **Megyebizottsági választások.** Vármegyénk törvényhatósága e hó 19-én *Somsich Tihamér* gróf elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a baráti, báti és hontfűzesgyarmati választókerületben megüresedett bizottsági taghelyek betöltésére a választás napját *december 12-ik* napjára tűzte ki. A kiküldött választási elnökök és helyettes elnökök a következők: Barátiban elnök *Steinhübl Ambrus*, helyettes elnök *Szokoly Alajos*. Bábán elnök *Keviczky Dániel dr.*, helyettes elnök *Brestyenszky Alajos*. Hontfűzesgyarmaton választási elnök *Kovacs S. Kálmán*, helyettes elnök *Pál János*.

— **Özvegy Hoifer Mártonné újabb alapítványa.** *Özvegy Hoifer Mártonné* kistompai földbirtokos, ki a főgimnáziummal 400 koronás alapítványt tett, ugyancsak elhalt férje emlékére 300 koronás alapítványt tett az ipolysági állami polgári leányiskola egy szorgalmas és jómagaviselete által kitűnő, szegénysorsu tanulója évenként leendő jutalmazására is. Minden évben *Márton napján* fogja az igazgató a jutalmat kiadni a tanítótestület javaslata alapján.

— **Karambol a Dunán.** A M. F. T. Rt. Kövesd nevű csavargócsöze, mely az Esztergom—Kovácsapatak közti helyiforgalom szolgálatában áll, e hó 14-én este a *garamkövesdi* sziget átellenében álló malomsor közül neki ment *Tóth és Trencsik* molnárok tulajdonát képező dunai malomnak. A malom állítólag nem volt, vagy csak hiányosan volt kivilágítva s bár az összeütközés előtt a hajógépet elállították, a hajó orra jókora rést ütött a malom bordáin a vízszint fölé. A malom nem merült el, de sebesülése költségesebb gyógykezelést fog igényelni.

— **Az Állatvédők közgyűlése.** A Hontvármegyei Állat és Madárvédő Egyesület e hó 25-én d. e. 11 órakor Ipolyságon a vármegyeház kistermében tartja *Draskóczy Jenő* kir. műszaki tanácsos elnöklése mellett rendes közgyűlést és azt megelőzőleg választmányi ülést. A közgyűlés tárgysora: 1) Választmányi jelentés az egyesület 1917. évi működéséről. 2) Az egyesület 1918. évi költségvetéséről és előterjesztése. Az egyesület tagjainak egyéb előterjesztése.

— **Szegény emberek fája.** Egy emberbarát a szegény néposztály tűzifa szükségletének némiképp való biztosítása érdekében következő kérelmet intézi a rét tulajdonosokhoz:

A tűzifa egyrészt a fuvar és munkás hiány, másrészt pedig túl magas ára miatt a szegény nép részéről alig lesz beszerezhető. Ezen bajon enyhítendő fordulunk a rét tulajdonosokhoz az iránt, engedjék meg a réteiken levő tűzifa bokrok és fák kivágását. Ezt annál inkább megengedhetik, mert réteik kitisztítva lesznek, több és jobb széna fog teremni réteiken, mert az elszaporodott tűzifa bokrok és fák alatt alig terem fű s ha terem is az minőségre rossz. A szegény nép a fa kivágására a galy átengedése ellenében bizonyára hajlandó lenne s így a tulajdonos minden költség nélkül juthatna a fa törzséhez. Megmaradhatna a határ jelzésére egy-egy szálfá galyak nélkül, mert nem kell egész bokrokat hagyni a határ jelzésére.

Nemzetgazdasági szempontból véve a gazda tiszta réthez, több és jobb terméshez jut, és humánus cselekedete által a szegény nép nyomorán segít.

Reméljük, hogy községi előljáróink ezen felvetett eszme kivitele érdekében mindent meg fognak tenni.

— **Kitűnő és olcsó házi ecet.** Egy igen jó receptet kaptunk az ecetkészítésről. A háborús ecetet így kell készíteni: Vesszünk négy liter 24 fokos langyos vizet és ahhoz husz deka cukrot, valamint három deka kenyérfésztőt adunk s egy maréknyi kenyérhéját. Az ily módon elkészített anyagot jól összekeverjük és megfelelő meleg helyen állani hagyjuk. Az erjedés már pár óra múlva kezdetét veszi s ez az erjedés három-négy napig tart. Ez időtartam alatt a cukortartalom teljesen kimerül és a savanyodási folyamat megkezdődik. Most már az edényt meleg helyre tehetjük, hogy savanyúsága annál tökéletesebb legyen, ami tíz-tizenkét nap alatt meg is történik. Ekkor már a kenyérhéja a fenékre ülepszik és a tisztulás is megtörténik. Mikor ennyire jutunk, akkor az ecetet óvatosan és sűrű ruhán át felszűrjük, amely műveletet egyszer-kétszer még megismételjük. Ha a lé tiszta lesz, föforraljuk és pedig állani hagyjuk, majd ismét és pedig kellő óvatossággal leszűrjük, hogy azután teljesen kész ecetpátlót kapjunk. Ize a borecetéhez hasonló és föltétlenül jobb a gyári utóbbi időkben megbízhatatlan sőt mérges készítményeknél. Hogy olcsóbb is, azt talán mondani sem kell.

— **Pénz nélkül gramofon lemezt csak a „Wagner-Hangszerkirály”** Budapest, József körút 15. szállít. 6 darab törött, elhasznált vagy megunt régi lemezért egy legújabb, teljesen új hanglemezt küld fenti cég mindenkinek.

— **A vasút negyedik osztálya** Negyedik osztály is lesz a személyvonatokon. Ennek ez idő szerint csak annyiban van gyakorlati értéke, hogy az állami alkalmazottak a személyvonat harmadik osztályán való utazásaik alkalmával negyedik osztályú feljegyet váltanak. A negyedik osztályú személykocsikat megfelelő személykocsik ez idő szerinti hiányában és a vaggongyarak háborús elfoglaltsága következtében csak a békekötés után fogja a máv. forgalomba hozni

— **Richter dr. Horgony-Linimentje.** Capsici compos. Helyettesíti a Horgony-Pain-expellert, egy többszörösen bevált házi-szer, mely mint *fájdalomcsillapító bedörzsölés* köszvény, csusz, meghűlés, benuulás, esipő-fájás (Ischias), derék fájás, stbnél czerszeresen bevált. A *Horgony-Liniment* nagy elterjedése a legjobb bizonyítéka a szer

kiválóságának, mely egy háznál se hiányozzon. Különösen olyanoknak ajánlható kik sokat a szabadban tartózkodnak, gyakori időváltozásnak és azért meghűlésnek vannak kitéve, pl. katonák, gazdák, erdőszelek, vadászok, földművesek, halászok, bányászok, tengeren utazók, kívándorlók stb. ugyszintén turistáknak ferasztóbb meneteles előtt és után és különösen az összes utazóknak, mivel gyors és biztos segítséget hoz. A *harcosoknak a harcúton a Horgony-Liniment nélkül lehetetlen* (nagyon kenyelmes, mint tábori leveleket küldeni.)

Kapható a gyógyszerárakban vagy közvetlenül Dr. Richter az „Arany oroszlanhoz” címzett gyógyszerárakban, Prag, I. Elisabethstrasse 5. — Naponkénti szétküldés.

— **Jókai film a mozgóképszínházban.** Zsufolt nézőterek mellett került szombaton és vasárnapon színre az ipolysági mozgóképszínházban a Jókai gyönyörű regénye után készült *Mire megvénülünk* című film első része. Osztatlan nagy érdeklődéssel kísérte a közönség az előadást, és a legőszintébb elragadtatás érzésével távozott. Most szombaton és vasárnapon kerül színre a föltötte izgalmas drama második része négy felvonásban, melyben a lenyűgözően érdekfeszítő, szívdobogtató izgalommal teli cselekmény remekül vezetett mesebonyolítása véget ér. Mellette ritka kacagató erejével fog sikert aratni a *Diákélet* című 3 felvonásos vígjáték.

— **Külföldre szóló levelek feladása.** Steklovits Antal ipolysági m. kir. posta- és távirófonok ez uton értesíti a közönséget, hogy a keresk. miniszter rendelete alapján az Ausztria-, Bosznia- Hercegovina és Németország kivételével egyéb külföldre szóló mindenféle közönséges és ajánlott levélpostai küldemény. valamint az értékleveleken a feladó nevének és pontos címének a küldemény külsején való feltüntetése kötelező.

— **Hindenburg** azzal nyerte meg az egyik mazuri-csütét, hogy egy bajor hadosztály valóságos rekord menetelést csinált. Ebből látszik mily fontos az egészséges láb, mert menetelni természetesen csak egészséges lábbal lehet. Ha kedveseinknek tábori csomagot küldünk, ne feledkezzünk tehát meg a közismert és kitűnő *„Ria balzsam”*-ról, mely gyökerestől és fájdalom nélkül írja ki a tyukszemét, szünteti meg mindenféle bőrkeményedést és szemölcsöt, miáltal nagyban elősegíti, hogy hős katonáink, a haretéri fáradságukat kibírják. Láb, kéz és homaj izzadás ellen a legjobban bevált szer az „Ita” hintőpor. Mindkét szer kapható az egyedüli készítőnél: *Kemény Miklós dr. Kassa*, postafiók 12/v.

— **Van önnek törött vagy elhasznált gramofonlemez?** küldje be azokat még ma a Wagner „Hangszerkirályhoz” (Budapest VIII József körút 15) és minden 6 darab elhasznált lemezért kap a cégtől egy új és divatos gramofonlemez. Az összes hangszerek legolesőbb bevásárlási forrása. A díszes árjegyzéket az érdeklődők ingyen kapják meg. Ügyeljünk a pontos címre.

SZÍNHÁZ.

(Mindenféle gondolatok.)

Régi francia könyvben olvastam -- bocsánat, hogy megint a franciákra hivatkozom, de ilyesmire igazán ők értnek a legszebben -- egy színészcsapatról, mely egy vidéki kis városba érkezik, ahol úgy fogadják őket, mint nálunk a főispánokat szokás. Az utcák tele, az emberek arcán annyi a mosolygás, mint „ünnepi misében a gyertyafény.” jön a színész csapat, mint „egy csomó virág tavasszal,” a szerelmes színész, kinek érdekes arca olyan, mint „a provencei ősz”, jön a primadonna, kin annyi a rózsaszín, mint „a falusi hajnalban”. A kis város lakói nevetnek, körülveszik, ölelgetik, magukkal viszik s a színészcsapat „bearanyozza a várost s elhossa messi szépségek illatát.”

A régi élet tele volt színnel, a régi ember tele volt szívvel, ez nemcsak rimel, de igaz is. A jó Rabelais-tól, de azelőtt is, sok évtizeden át csupa életöröm a francia könyv, de a többi is s a bánat csak úgy uszik az életen, mint lehullt falevél a vizen. Mégis más lehetett akkor az élet -- vagyis az ember, mert az életet az emberek teszik: mégis megkophatott azóta az élet s minden, mert az élet mindenben rajta van; mégis, mert most nincs úgy, s itt is, ott is kiszürkül belőle a közönségesség. -- S ez talán sohasem volt oly sok -- s itt nem a háborúra gondolok -- mint, a mi időnkben.

Valami kezd elhallgatni, az emberekben s az életet napról-napra jobban felhőzi, az emberi szépség csendes hervadása. Hová jutunk? -- kérdeznem, ha volna értelme ilyen kérdést intézni a sorshoz, mely csak a feltett kérdést viszhangozná ugys vissza. Pedig most -- s itt már a háborúra gondolok -- volna alkalom a sóhajtasra, s a sóhajtas gyönyörűbb virág a szív kertjében, mint a minő a rózsza idekint; most volna alkalom a megértésre, a szeretetre, mely az egyetlen lehetősége a pár órai boldogságnak ezen az utcán, ahol a halál felé tipeg minden emberi láb. Talán így is volt pár percig, a háboru első vasárnapjaig, aztán jött az irigység, a káröröm, a gög, a pénz, aztán jött a közönségesség.

Mindez csak úgy eszembe jutott a színházban, mikor az embereket, a színházi estéket néztem; mindez csak úgy eszembe jutott, mert ilyen kicsiny életben, mint itt van, ráér az ember elgondolkozni. S azt is gondoltam, hogy soha annyi cifra olcsó máz nem volt az emberre kenve, mint most, ami szinte kiáltja, hogy kapard meg egy kissé és kijön a korpa, vagy -- en így írom, kijön a közönségesség.

En azt gondolom, ez itt is így van -- bár megcáfolna valaki -- nagyon sok esetben itt is, ahol pedig a hasonló életkörülmények, egymás sorsának ismerése, valami állandó puha meleg szellőt hord a levegőbe. Azt sem vettem soha ennyire észre, hogy milyen nagy ur most a pénz, még itt is, pedig itt csak úgy látszik az élet, mint esős nap után az utca vizében az égbolt. Pénz, pénz, pénz, szép vagy te, különösen ha arany vagy s olyan a csengéssel, mint a fiatal leány nevetése; csak az a baj, hogy nem mindig jősz szépen, csak az a baj, hogy nem mindig vagy jöhelyen s igen sokszor olyan vagy a gazdád kezében, mint pisztoly a gyermekében, ki tudja nem -- az edesanyját sebzé-e meg vele halálosan? De én azért nem irigylem a nagy pénzeseket, a prémeseket, az automobílosokat, a lakajosokat, én csak azokat irigylem, akik ebben a rettenetes életszűrés-ságban is üdere tudják hitelt, szeretettel öntözni a szívüket.

Talán furcsa sorok ezek, de ilyen furcsa világban, talán szabad furcsaságokat is írni, amik, a keves élet nyomán, anit itt a színészársaság felvert, csak úgy eszembe jutottak, lehet hogy a máséba is, s akkor már érdemes leírni. Csak úgy eszembe jutottak, mint ahogy valahanszor vidéki színészeket nézek, hallgatók. Haller Mira jut eszembe, miért -- magam sem tudom, talán csak azért, amiért néha telenezek a holdra, mely olyan utánozhatatlanul szép s olyan elérhetetlenül messze van -- s mégis olyan jólesik néha-néha felbamolni rája.

Rp.

**A „MODIANO-CLUBSPECIALITÉ”
SODORNI VALÓ SZIVARKAPAPIRNAK ÁRA**

ma
30 fillér

1 KÖNYVECSKÉBEN 60 LAP VAN

Minden könyvecskén rajta van a védjegy

és a gyáros aláírása

C. G. Modiano

Rafia nincs és nem is lesz!

Nyersanyag hiány miatt a papirspárga ára napról-napra emelkedik.

Mindenki lássa el magát előre
Pátria szőlőkötöző papirspárgával.

ára 100 kg-ként K 580.—

Kapható:

Gottlieb és Schmiedl
„Pátria Papirspárga“ eladási irodája
Budapest, VII., Rákóczi-ut 6.
3-3

Nagy fényképes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve!

HARMONIKÁT

oda menjen venni, ahová mindenki megy:

WÁGNER

„HANGSZERKIRÁLY“-hoz.
Országszerte elismert elsőrendű magyar hangszerek és beszélőgépek áruháza

BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 15/v.

ÓVÁS!
Ügyeljen a Wagner névre, mert könnyen tévedhet.

Gyakorló harmonika, erős, csak 10 K
Ugyanez nagyobb alakban, csak . . . 15 .
Hívnéd harmonika, finom, csak . . . 20 .
Csendő harmonika 3 váltóval, csak . . . 30 .
Páncél harmonika, duplafúvós . . . 35 .
Huszár harmonika, sarkantyúkkal . . . 40 .

Húzóharmonika kitűnő hangú, 3 orgonaváltó . . . 30 K
Kézi harmonika, duplafúvós orgona 35 .
Orgonahango harmonika, erős . . . 40 .
Zenekari húzóharmonika, acél . . . 50 .
Bécsi négyzögletes harmonika, finom 60 .
Kétsoros, háromsoros és kromatikus harmonikák 60 koronától 600 koronáig. Megrendelésnél előleg küldendő.

Megrendelésnél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

Fedák

cipőkrém

**1 ÜVEGTÉGELY
A LEGNAGYOBB
HÁZTARTÁSBAN
EGY
HÓNAPRA
ELEGENDŐ.
ÁRA
1 KORONA**

A magyar értelmiség politikai napilapja

AZ UJSÁG

Előfizetési árak:

Egy évre	K 38 —	Negyedévre	K 9 50
Félévre	„ 19.—	Egy hónapra	„ 3 30

Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.

fogolytáborok! Kórházak! Aradalmak!

részére

Szanitóc kenőcs

ideális tetűirtószer, ugy az emberen, mint az állatokon előforduló

ÖSSZES
tetűfajokat teljesen kiirtja.
Kapható 1 koronáért patikákban és drogériákban. Nagyban: főraktár: Auber gyógytár, Mohács.

Nagyszernen bavit a baroteren küzdöknel és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghülés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K — 80, 1 40, 2'—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz“ címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága 1, Elisabethstr. 6.
Napenkénti szétküldés.

Ön hálás lesz nekem amért kínzó tyúk-zemető a RIA-BALZSAM használata által már 3 nap alatt megszabadult. Ez a kiváló szer gyökerestől és fájdalom nélkül irtja ki a tyúkszemét, megszüntet és nyomtalanul eltünteti mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. Ezekre menő hálaíratok. Ára jótálló levéllel tégelyenként K 1.75, 3 tégely K 4.50, 6 tégely K 7.50

Izzad a lába, keze vagy hónalja, ugy hozassa meg a kitűnő „ITA“ hűtőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen szagtól. Ára egy doboz 1 kor, 75 fill, 3 doboz 4 kor 50 fill

Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: **Dr. Kemény Miklós Kassa,** postafiók 12 v.

HANGLEMEZEKET,

lejátszottakat, vagy töröttet cserél, vagy készpénzért is vesz

WAGNER

„Hangszerkirály“
országszerte elismert elsőrendű magyar hangszer és beszélőgépek áruháza

BUDAPEST,
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 15/v.
Fióközet: IX., RÁDAY-UTCA 18.